

Judikatūras krājums

Lieta C-191/16

Romano Pisciotti
pret
Vācijas Federatīvo Republiku

(*Landgericht Berlin* lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Savienības pilsonība – LESD 18. un 21. pants – Dalībvalsts pilsoņa, kurš ir izmantojis savas tiesības uz brīvu pārvietošanos, izdošana Amerikas Savienotajām Valstīm – Izdošanas nolīgums starp Eiropas Savienību un šo trešo valsti – Savienības tiesību piemērošanas joma – Izdošanas aizliegums, kas tiek piemērots tikai attiecīgās valsts pilsoņiem – Brīvas pārvietošanās ierobežojums – Attaisnojums, kas balstīts uz nesodāmības novēršanu – Samērīgums – Savienības pilsoņa izcelsmes dalībvalsts informēšana

Kopsavilkums – Tiesas (virspalāta) 2018. gada 10. aprīļa spriedums

1. *Savienības pilsonība – Tiesības uz brīvu pārvietošanos un uzturēšanos dalībvalstu teritorijā – Dalībvalstij adresēts trešās valsts lūgums izdot Savienības pilsoni, kurš ir citas dalībvalsts pilsonis un ir izmantojis savas tiesības uz brīvu pārvietošanos pirmajā dalībvalstī – Izdošanas lūgums, kas ir iesniegts atbilstoši ES un ASV nolīgumam izdošanas jomā – Attiecīgā pilsoņa situācija, kas ietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā*

(LESD 18. un LESD 21. pants)

2. *Savienības pilsonība – Tiesības uz brīvu pārvietošanos un uzturēšanos dalībvalstu teritorijā – Dalībvalstij adresēts trešās valsts lūgums izdot Savienības pilsoni, kurš ir citas dalībvalsts pilsonis un ir izmantojis savas tiesības uz brīvu pārvietošanos pirmajā dalībvalstī – Izdošanas lūgums, kas ir iesniegts atbilstoši ES un ASV nolīgumam izdošanas jomā – Lūgumu saņēmušās dalībvalsts tiesībās paredzēts izdošanas aizliegums, kas tiek piemērots tikai šīs valsts pilsoņiem – Pieļaujamība – Nosacījumi*

(LESD 18. un LESD 21. pants)

1. Savienības tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka tādā gadījumā kā pamatlietā aplūkotais, kurā Savienības pilsonis, uz ko attiecās lūgums par izdošanu Amerikas Savienotajām Valstīm, šā lūguma iespējamās izpildes nolūkos ir ticis apcietināts dalībvalstī, kura nav viņa pilsonības dalībvalsts, šā pilsoņa situācija ietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā, ciktāl minētais pilsonis ir īstenojis savas tiesības brīvi pārvietoties Eiropas Savienībā un minētais izdošanas lūgums ir ticis iesniegts 2003. gada 25. jūnija Nolīguma par izdošanu starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm ietvaros.

(skat. 35. punktu un rezolutīvās daļas 1) punktu)

2. Tādā gadījumā kā pamatlietā aplūkotais, kurā Savienības pilsonis, uz ko attiecās lūgums par izdošanu Amerikas Savienotajām Valstīm atbilstoši 2003. gada 25. jūnija Nolīgumam par izdošanu starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm, šā lūguma iespējamās izpildes nolūkos ir ticis apcietināts dalībvalstī, kura nav viņa pilsonības dalībvalsts, LESD 18. un 21. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tas, ka lūguma saņēmēja dalībvalsts uz konstitucionālo tiesību normas pamata nošķir savus pilsoņus un citu dalībvalstu pilsoņus un atļauj pēdējo minēto pilsoņu izdošanu, kaut arī tā neatļauj savu pilsoņu izdošanu, ja tā iepriekš tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kuras pilsonis ir attiecīgā persona, ir sniegusi iespēju viņu pieprasīt uz Eiropas apcietināšanas ordera pamata un šī dalībvalsts šajā ziņā nav veikusi nekādus pasākumus.

Šajā ziņā Tiesa ir nospriedusi, ka ir jādod priekšroka informācijas apmaiņai ar to dalībvalsti, kuras pilsonība ir attiecīgajai personai, lai attiecīgā gadījumā sniegtu šīs dalībvalsts iestādēm iespēju izdot Eiropas apcietināšanas orderi kriminālvajāšanas veikšanas nolūkā. Tādējādi gadījumā, ja dalībvalsts, uz ko ir pārvietojies Savienības pilsonis, kurš ir kādas citas dalībvalsts pilsonis, ir saņēmusi tādas trešās valsts izdošanas lūgumu, ar ko pirmā dalībvalsts ir noslēgusi izdošanas līgumu, tai ir pienākums informēt dalībvalsti, kuras pilsonība ir minētajam pilsonim, un attiecīgā gadījumā pēc šīs pēdējās dalībvalsts lūguma nodot tai minēto pilsoni atbilstoši Pamatlēmuma 2002/584 noteikumiem, ar nosacījumu, ka šai dalībvalstij atbilstoši tās valsts tiesībām ir kompetence veikt kriminālvajāšanu attiecībā uz šo personu par ārpus tās valsts teritorijas izdarītajiem nodarījumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 48. un 50. punkts). Lai gan šis risinājums – kā izriet no 2016. gada 6. septembra sprieduma *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630) 46. punkta – ir ticis rasts kontekstā, kuru raksturo apstākļi, ka starp Eiropas Savienību un attiecīgo trešo valsti nepastāvēja starptautisks nolīgums izdošanas jomā, tas ir piemērojams tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā, kurā ES un ASV nolīgumā lūguma saņēmējai dalībvalstij ir piešķirtas pilnvaras neizdot savus pilsoņus. Šo secinājumu nevar likt apšaubīt noteiktu apsvērumus iesniegušo valdību arguments, ka būtībā priekšrocība, kas ir piešķirta nodošanas lūgumam uz Eiropas apcietināšanas ordera pamata, attiecībā pret Amerikas Savienoto Valstu izsniegtu izdošanas lūgumu atņemt iedarbību ES un ASV nolīguma 10. panta 2. un 3. punktā paredzētajam noteikumam, saskaņā ar ko lūguma saņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde šādas kolīzijas gadījumā nosaka valsti, kurai persona tiks nodota, balstoties uz visiem būtiskajiem faktoriem. Proti, iespējamībai, ka šā sprieduma 51. punktā atgādinātais sadarbības mehānisms liek šķērslī izdošanas lūgumam uz trešo valsti, piešķirot prioritāti Eiropas apcietināšanas orderim, lai rīkotos veidā, kas mazāk aizskar tiesību uz brīvu pārvietošanos īstenošanu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 49. punkts), nav automātiska rakstura. Tādējādi, lai aizsargātu mērķi izvairīties no attiecīgās personas nesodāmības riska par tādām darbībām, kuras tai ir pārmestas izdošanas lūgumā, dalībvalsts, kura nav lūguma saņēmēja dalībvalsts, iespējami izdotam Eiropas apcietināšanas orderim ir jāatteicas vismaz uz tiem pašiem nodarījumiem un – kā tas izriet no 2016. gada 6. septembra sprieduma *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630) 50. punkta – izsniegšanas dalībvalstij uz tās tiesību pamata ir jābūt kompetentai veikt šīs personas kriminālvajāšanu par šādiem nodarījumiem, pat ja tie ir veikti ārpus tās teritorijas.

(skat. 51.–54. un 56. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)